

Keresem az őseimet! Egyéni és családtörténeti kutatások

Schramek László

főlevéltáros

Magyar Nemzeti Levéltár

Pest Vármegyei Levéltára

Előadásunk célja és tartalma

- Levéltári és források bemutatása a családtörténeti kutatások elősegítéséhez
- On-line elérhető adatbázisok bemutatása
- Könyvészeti anyagok ajánlása a családtörténeti kutatások elindításához

Családtörténeti kutatás, első lépések

- Hogyan induljak el?
- Információ gyűjtése, rögzítése, megosztása a családban:
- **Családi történetek**
- Felmenők vallása, lakhelye, házasságkötésük helye, foglalkozása, nemesi ág volt-e a családban?
- **Dokumentumok**
- Anyakönyvi másolatok, gyászjelentések,
- származási igazolások, családi biblia, fényképek, levelek, pereskedések, iskolai bizonyítványok, korábbi kutatások eredményei
- Temetőlátogatás

- A családfakutatás egy sokrétű, sokféle ismeretet, illetve sok ráfordított időt igénylő tevékenység, amelyben gyakran találkozhatunk nehezítő tényezővel – gyakori családnév, idegen nyelvű kifejezések, hiányos forrás stb. – és bosszantó hiányosságokkal.
- Fontos ismerni a nagy történelmi eseményeket, pl. a ki- és bevándorlásokat, telepítéseket.
- Türelem!
- Mindeközben identitásunkat, gyökereinket tárjuk fel és adjuk át az utódainknak!

Anyakönyvek

Országos összeírások

Megyei összeírások

Urbáriumok

Népszámlálások, választói névjegyzékek

Névváltoztatási kérelmek

Címeres nemeslevelek

Királyi Könyvek

Vármegyei közgyűlések iratanyagai

Nemességigazolások, nemesi összeírások

Katonaállítási lajstromok

Fogolytörzskönyvek

Katonai hősi halált haltak listái

Családi levéltárak

Gyászjelentések

Be- és kitelepítésre, elhurcolásra vonatkozó iratok

Térképek

Iskolai iratok

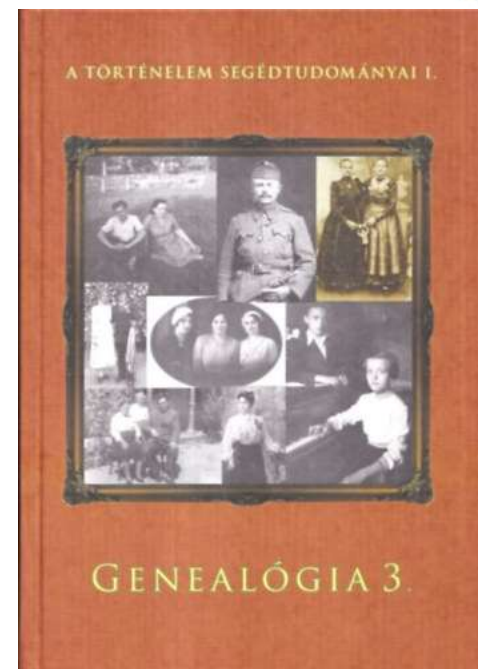
Céhes, iparos tevékenységgel kapcsolatos iratok

Úti okmányok

Általános segédkönyvek

Kolléga Tarsoly István – Kovács Eleonóra – Vitek Gábor
(szerk.): Genealógia I., II., III.

Berkes József – Szerényi Ildikó:
Keresem az őseimet

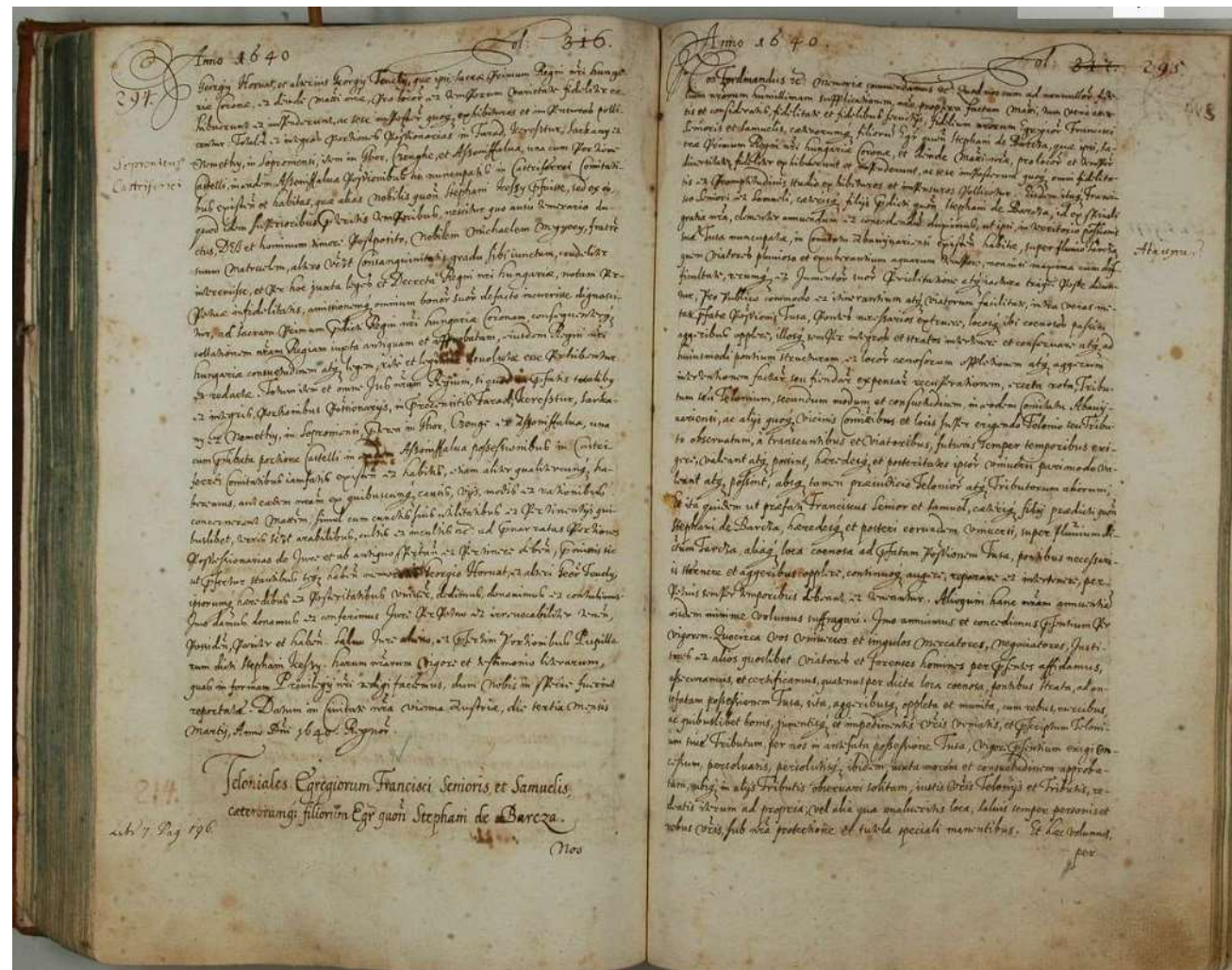
Pilisszentiváni segédletek

Keszler Rudolf:
Ortsfamilienbuch
Pilisvörösvár,
Pilisszentiván

Nemesi ősök kutatása

- Kézikönyvek: [Nagy Iván: Magyarország nemes családai](#)
- Kempelen Béla: [Magyar nemes családok](#)
- Kőszeghi Sándor: [Nemes családok Pest vármegyében](#)
- Schneider Miklós: [Fejér megyei nemes családok](#)
- [Királyi könyvek](#) (MNL OL A 57, 1527–1918): nemesítések, rangemelések (bárái, grófi, birtokok adásvétele). Az 1844 előtti bejegyzések nyelve latin.

Nem nemesi ősök kutatása az anyakönyvezést megelőzően

Állami összeírások

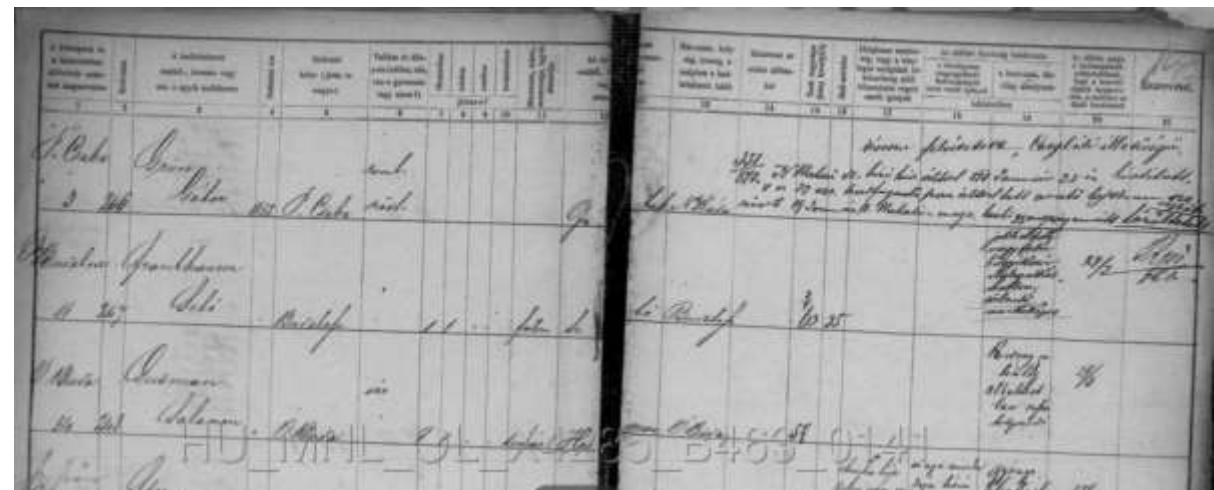
- [1715. évi országos összeírás](#)
- [1720. évi országos összeírás](#)
- [1728. évi országos összeírás](#)
(magyar fordításban)
- [1828. évi országos összeírás](#)
- [Mária Terézia féle 1771. évi úrbéri táblázat](#)

• Földesúri összeírások

[Urbaria et conscriptiones](#) (MNL OL E 156, 1527–1848): úrbéri jellegű összeírások. Az iratok nyelve többnyire latin és német.

Katonaősök kutatása (1848–1947)

- [1849. évi veszteségi adatbázis](#)
- [Katonaállítási lajstromok](#) (1756–1942) A Pomázi körzet esetében az 1849 és 1895 között születettek adatai érhetők el.
- Első világháborús veszteségi adatbázisa
[Hősi halottak adatbázisa](#)
[Veszteségi adatbázis](#) (halottak, sebesültek, hadifoglyok a bécsi közös Hadügyminisztérium kiadványai alapján)
- Első világháborúban [kitüntetett katonák](#)

- Második világháború hadifogoly és hősi halott adatbázisa [Hadifoglyok](#) és [hősi halottak](#)
- A bécsi hadilevéltár magyar delegátusai segítenek. Elérhetőség [itt](#) található.
- A magyar levéltári delegátus a nem katonai területen tud segíteni. Elérhetősége [itt](#) olvasható.

A sajtó

- [Arcanum Digitális Tudománytár](#)
(keresés ingyenes, letöltés térítésköteles)
- Hivatalos közlönyök: előléptetések
- Napilapok: nekrológok, halálozási értesítők.

A büntetett előéletűek kutatása

Börtön törzskönyvek: a budapestiek érhetők el a világhálón a többi egyelőre nem. Azok a területileg illetékes állami levéltárban vannak (utolsó 50 év biztos nem)

Csendőrkartonok

Név: <i>Vekstein János</i> Apa: <i>Iszváry István</i> Anya: <i>Bekstein Hanna</i> Házastársa: <i>Frankhauser Erzsébet</i> Születési év: <i>1877. máj. 10. nap</i> Allam- Születési hely: <i>Budapesti Andráshely</i> polg. Állandó lakhely: <i>Budapest</i> Vallás: <i>Or. Kat.</i> Csal. áll. áll. Foglalkozás: <i>Közművelőd.</i> Ujjlenyomat: Termete: <i>Különös ismertető</i> Fénykép: Arca: <i>kerék</i> Hajja: <i>barna</i> Szeme: <i>piros</i> Orra: Szája: Fogai: Szakáll: Bajusza: <i>barna</i>		Nyilvántartásba vételi okának rész- letes megjelölése. <i>Városi, közbizalmi.</i> <i>A budapesti, kör. börtön- nek Bkgy. 6049/3-1920. sz. a. rendelkezésének megjelölésé- nek a városi és magánlak- sági lakó nyilvántartásánál 1920. évi. 21. sz. határozatának értelmében.</i> <i>Obny. biz. miniszter felhívására 1920. évi. 21. sz. határozatának értelmében.</i>
--	--	--

Magyar Országgyűlési Levéltár
K 150 - 14/346/2012

Mutatógép van

Iskolai eredmények kutatása

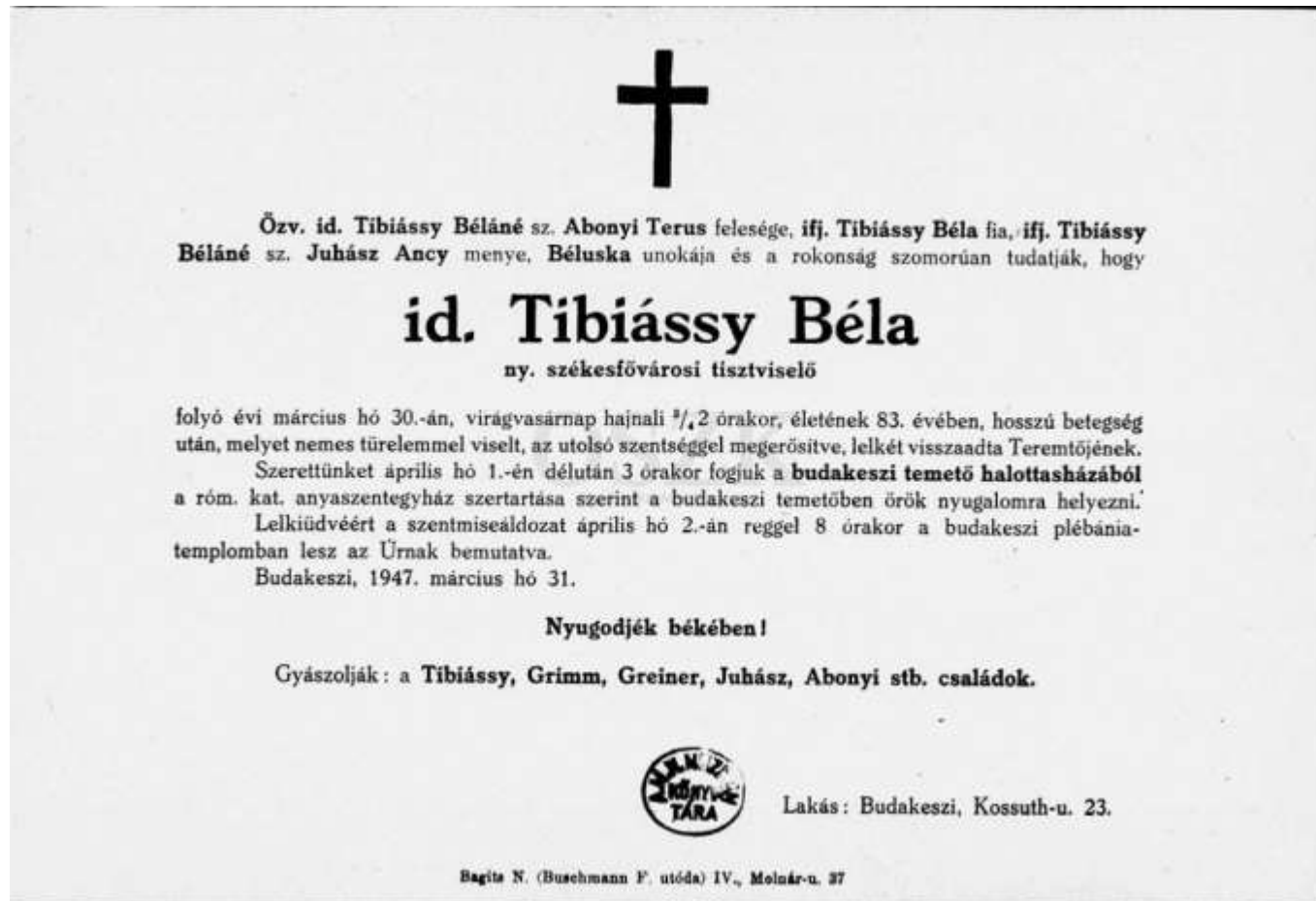
- [Iskolai értesítők gyűjteménye](#)
(19. és 20. századi tanulmányi eredmények)
- Elemi- és középiskolai
anyakönyvek a területi állami,
egyházi vagy szerzetesi
levéltárakban
- Egyetemi anyakönyvek
egyetemi levéltárakban

57

Pajor Péter	Nádudvar	Hajdú m.
Parraghy Zoltán	Pilisvörösvár	Pest m.
35 Pécsudvardi István	Gödöllő	"
Pentz Elemér	Nagytétény	"
Ritter Ge. gely	Budaörs	"
Rónay Miklós	Szentendre	"
Simonffy Sándor	Budapest	
40 Simorjay Pál	Szentendre	
Schenkengel Sándor	Süttő	Esztergom m.
Schön Mátyás	Pilisvörösvár	Pest m.
Szabó Béla	Budapest	
Tscherne Tibor	Budapest	
45 Ujj Nándor	Déaványa	J. Nk. Sz. m.
Valnicsek Lóránd	Budapest	
Voith Pál	Törökbálint	Pest m.
Zadravecz Elek	Somogyviszló	Somogy m.
49 Zoboki György	Ujkécske	Pest m.
 II. osztály.		
Altenthaler Endre	Budakeszi	
Bacsa Pál	Otvös	Zala m.
Bakos Ferenc	Budapest	
Baross Géza	Győr	
5 Baumann Sándor	Zsámbék	Pest m.
Binder Lajos	Dorog	Esztergom m.
Bihóv Ince	Budapest	

Elhunytakkal kapcsolatos kutatások

- Országos Széchényi Könyvtár
[Gyászjelentés gyűjteménye](#)
- [Közejegyzői iratok gyűjteménye](#)
(fővárosi közjegyzők)
A többi közjegyző irata vagy a területi levéltárban vagy még a bíróságokon helyezkedik el.
- [Kihirdetett végrendeletek](#)

Névváltoztatás

- Szentiványi Zoltán: Századunk névváltoztatásai. Helyhatósági és miniszteri engedéllyel megváltoztatott nevek gyűjteménye. 1800–1893. Budapest, 1895.
- 20. század: (Magyar Királyi) Belügyminisztérium iratanyaga (1933-ig gyakorlatilag megsemmisült.
Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vm. Alispánjának közigazgatási iratai (HU-MNL-PML-IV.408.b.). Az 1903 utáni korszakból rendkívül sok irat maradt fenn.

Anyakönyvek kutatása

- **Felekezeti anyakönyvek:**

A mai Magyarország területén a 18. század középső harmadától maradtak fenn nagyobb számban.

Tudni kell felmenőinkkel kapcsolatban:

- 1) Hol történt az anyakönyvi esemény
 - 2) Milyen felekezet rögzítette az eseményt (azaz melyik felekezethez tartoztak)
 - 3) A lakóhely szerinti település melyik plébániához, parókiához tartozott.
- Ebben segít a Magyar Nemzeti Levéltár [Mikrofilm anyakönyvek](#) adatbázisa.

- Pilisszentiván katolikus anyakönyvei 1811-től (keresztelési, házassági, temetési) maradtak fenn hiánytalan sorozatban.
- A korábbi időszak vonatkozásában
Pilisvörösvár: 1760–1800

- **Felekezeti anyagkönyvek elérhetősége:**

- 1) A felekezeti anyakönyvek első példányainak digitalizált mikrofilm-másolatai a Magyar Nemzeti Levéltár és Budapest Főváros Levéltára kutatótermekben hozzáférhetők.
- 2) A területi állami levéltárak őrzik az 1828 és 1895. szeptember 30. közötti bejegyzésekről készült másodpéldányokat.
- 3) A felekezeti anyakönyvek eredeti első példányai vagy a plébánia/parókia őrizetében, vagy a területileg illetékes egyházmegyei/egyházkerületi levéltárban találhatóak meg. A Székesfehérvári Egyházmegye anyakönyvei még nem férhetők hozzá maradéktalanul digitális másolatban.

Adatvédelmi korlátozások: az MNL-ben őrzött példányok esetében már nincs, az egyházi kezelésben állók a normál adatvédelmi előírások mellett kutathatók (ld. 1995. évi LXVI. tv. 24§.).

Smiths		1800.		Joannas		Ken	
1800	Joanne	Joanne Kluska Anna Vogera / Ky	Gasparus Stahl Maria Huber	Baris	Blas		
1800	Maria	Thomas Bille Maria Kray / wronis	Joanne / H. B. / Dachsa Simile	Baris	Blas		
1800	Maria	Adamus / V. / Maria had /	Joannes / Maria Kray / Ky	Baris	Blas		
1800	Maria	Joanne / G. / Ky Maria / H. /	Gregorius / G. / Catharina / G. /	Baris	Blas		
1800	Catharina	Martinus / G. / Anna / G. /	Josephus / M. / Maria / G. /	Baris	Blas		
1800	Thomas	Joanne / H. / Ky Barbara / G. /	Thomas / B. / Maria / Kray / wronis	Baris	Blas		
1800	Paulus	Michael / G. / Helena / G. /	Maximilianus / G. / Maria / G. /	Baris	Blas		
1800	Anna	Paulus / G. / Catharina / G. /	Georgius / G. / Maria / G. /	Baris	Blas		
1800	Paulus	Paulus / M. / Helena / G. /	Michael / G. / Maria / G. /	Baris	Blas		
1800	Maria	Joanne / G. / Anna / G. /	Franciscus / G. / Maria / G. /	Baris	Blas		

Feb 14 1800

Állami anyagkönyvek kutatása

- Őrzési hely:
Első példányok: polgármesteri hivatalok anyakönyvi irodái.
Keletkezési idő: 1895. október 1. – 2014. június 30.
Elektronikus anyakönyvek: 2014. július 1-től. Az első példányokhoz mutató készült.

AZ ANYAKÖNYVI KUTATÁS LEHETŐSÉGEI ÉS MÓDSZERTANA
II. ÁLLAMI ANYAKÖNYVEK KUTATÁSA – A TANÁCSRENDSZER ANYAKÖNYVEI (1953–1980)

Halotti anyakönyvi bejegyzés:

Bismar	A. Individuelle individuelle jenseit		A. Individuelle individuelle jenseit		Bismar
	1	2	3	4	
354	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
352	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
353	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
354	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
355	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	
	Individuelle	Individuelle	Individuelle	Individuelle	

- Másodpéldányok: területi általános levéltárak (vármegyei levéltárak és Budapest Főváros Levéltára)
Keletkezési idő: 1895. október 1.–1980. december 31. Ezt követően másodpéldány nem készült. A másodpéldányokhoz névmutató **nem** készült.
- A Pest Vármegyei Levéltár ca. 3200 kötetet őriz.

Pilisszentiván állami anyakönyveinek másodpéldányai

- Világhálón korlátokkal érhető el [itt](#) a későbbiekben az Állami anyakönyvek kézírásfelismeréssel adatbázisban, amely [itt](#) érhető el.

- Adatvédelmi előírások:
 - 1) Halálozástól: 30 év (levéltári halálozási anyakönyvek szabadon kutathatók)
 - 2) Születéstől: 110 év
 - 3) A házassági bejegyzések 86 év
 - 3) Egyik adat sem ismert: bejegyzéstől 75 év
- A különleges adatok az érintett halálától számított 60 év elteltével válnak megismerhetővé: felekezeti hovatartozás (1952-ig szerepel a kötetekben), halál oka (1980-ig szerepel).
- A levéltár védelmi időn belül egyenes ági felmenőről adatot szolgáltat.
- Anyakönyvi kivonatot, igazolást kizárólag anyakönyvvezető adhat ki az első példány alapján, a levéltár erre nem jogosult, a technikai felszerelése sincs meg hozzá.
- A levéltárban őrzött anyakönyvi másodpéldányról kutató semmilyen technológia felhasználásával sem készíthet másolatot.

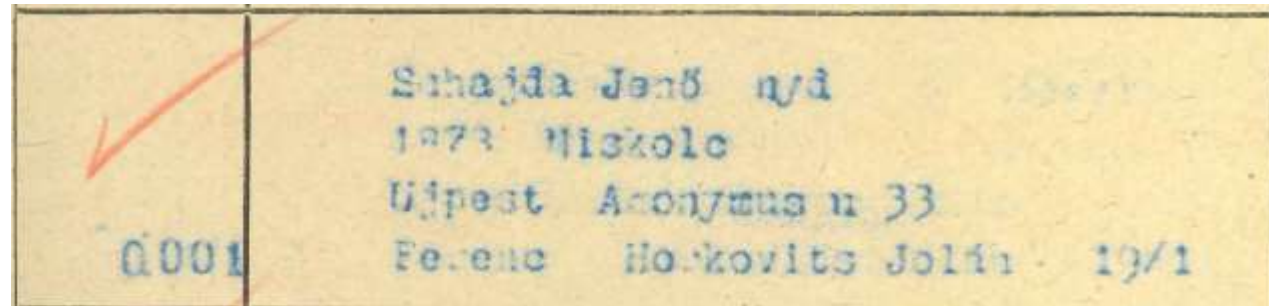

Anyakönyvek online elérése

- Korlátozott mértékben a familysearch.org/hu oldalon
- matricula.hu (minden egyházmegye/ -kerület esetében külön kell fizetni.
Piisszentiván anyakönyvei még nem érhetők el a Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltárban.
- Pest megye állami anyakönyvi másodpéldányai egyáltalán nem elérhetők, másolat készítése folyamatban van.

Egyéb nem digitalizált források

- Választói névjegyzéke (FML IV.403.e. 1877–1944 PML IV.406.c.1946–1949): Az 1923 előttiék kutathatók támogatói állásfoglalás nélkül. 1945 előtt nem általános a választójog a felnőtt népesség 6–40%-át tartalmazza.
- Iskolai anyakönyvek

Családfa szerkesztése

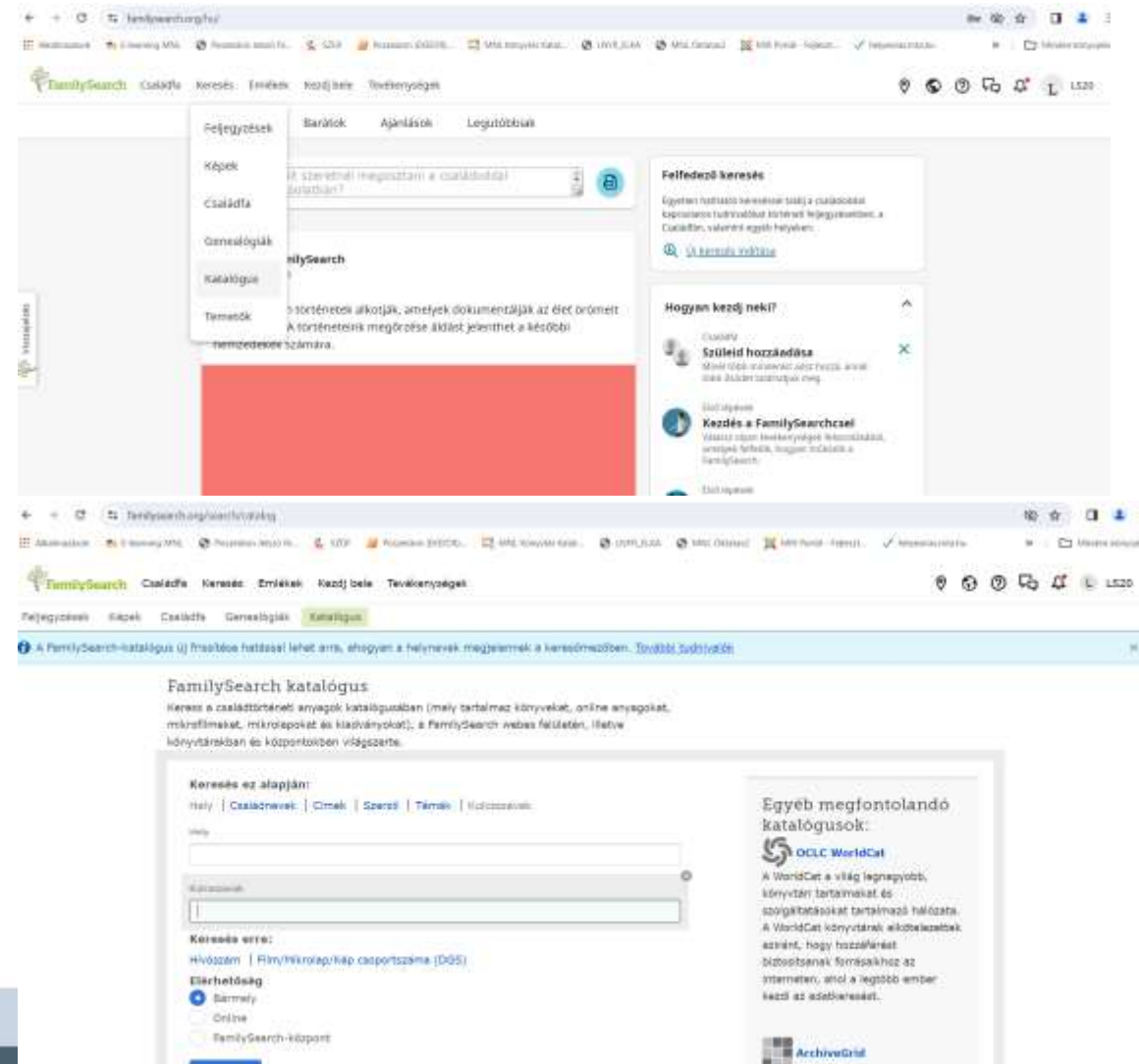
- <https://freefamilytreetemplates.com/>
- **GEDCOM** (Genealogical Data COMmunication fájl) **genealógiai szabvány**, amely a családtörténeti adatok rögzítésére szolgál. Minden családfaszerkesztő programnál (telepíthető és online) alapkövetelmény.
- **MyHeritage**: ingyenesen 250 főt tudunk felvinni, ezt követően előfizetésessé válik a program, több nyelvű, így magyar is
- **Gramps**: ingyenes angol nyelvű program
- **Ahnenblatt**: ingyenes, magyar nyelven is elérhető
- **My Family Tree**: ingyenes, csak Windows rendszerben használható, még nincs magyar nyelven
- **Genopro**: családfa megrajzolására is alkalmas, angol nyelvű, 25 személyig ingyenes, tudományos jelzéseket használ, ezért kezdők számára kevésbé ajánlott.

Tippek a familysearch.org használatához

- 1) Keresés földrajzi hely szerint:
keresés és feljegyzések menüpont. Térkép mellett kontinentális Európára és Magyarországra kattintani. Fényképező piktogram: kép tartozik a gyűjteményhez. Nagyító piktogram: az anyag indexelt, kereshető.

- 2) Keresés kulcsszó szerint
Keresés, katalógus, kulcsszó
szerint (pl. Pilisszentiván, acta
nobilium stb.). Felvidéki
származás esetén a települések
szlovák neve alapján találja meg
a rendszer az anyakönyveket.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!